

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Müsteşarlığı

Sayı : B.08.0.MÜB.0.06.00.00.10.06/ 47
Konu : Öğrenim Çağındaki Çocuklar

14./01/2011

GENELGE
2011/05

- İlgi : a) 12/05/2009 tarih ve 8334 (2009/46) sayılı Genelge,
b) Çocuk Haklarına Dair Sözleşme,
c) 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
d) 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu,
e) 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu,

Eğitime erişim ile ilgili kampanyalarla okula kayıtlı olmayan veya devam etmeyen çocuklarımızın okullulaştırılması yönünde önemli adımlar atılmıştır. Buna rağmen özellikle kız çocuklarının okula devam etmedikleri bilinmektedir. Mecburi öğrenim çağında olan çocukların tamamının eğitim sürecine dâhil edilmesi Bakanlığımızın temel yükümlülükleri içerisinde yer almaktadır. Bu bağlamda çocuklarımızın okula erişim ve devamlarının sağlanması konusunda İlgi (a) Genelge yayımlanmıştır.

Diğer taraftan, ilköğretim ve ortaöğretimde eğitim gören çocuğa sahip olan ve kendisiyle eşinin sosyal güvencesi olmayan aileler şartlı eğitim yardımı ile desteklenmekte, başta kız çocukları olmak üzere okullaşma oranlarının artırılması, engelli çocuk eğitimlerine önem ve öncelik verilmesi büyük önem arz etmektedir.

Anayasanın 42'nci maddesinde; "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır. Devlet, maddi imkandan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır... Milletlerarası andlaşma hükümleri saklıdır",

İlgi (b) Sözleşmenin 28'inci maddesinde; "1. Taraf Devletler, çocuğun eğitim hakkını kabul ederler ve bu hakkın fırsat eşitliği temeli üzerinde tedricen gerçekleştirilmesi görüşüyle özellikle:

- a) İlköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getirirler;
b) Orta öğretim sistemlerinin genel olduğu kadar mesleki nitelikte de olmak üzere çeşitli biçimlerde örgütlenmesini teşvik ederler ve bunların tüm çocuklara açık olmasını sağlarlar ve gerekli durumlarda mali yardım yapılması ve öğretimi parasız kılmak gibi uygun önlemleri alırlar;...
e) Okullarda düzenli biçimde devamın sağlanması ve okulu terk etme oranlarının düşürülmesi için önlem alırlar.",

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Müsteşarlığı

Sayı : B.08.0.MÜB.0.06.00.00.../ 47

Konu : Öğretim Çağındaki Çocuklar

İlgi (c) Kanununun 22'inci maddesinde; "İlköğretim 6 - 14 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğretimini kapsar, İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.", İlgi (d) Kanununun 2'nci maddesinde; "İlköğretim, ilköğrenim kurumlarında verilir; öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburi, Devlet okullarında parasızdır. 46'ncı maddesinde; "...Her veli yahut vasi veya aile başkanı, çocuğunu zamanında ilköğretim okuluna yazdırmakla yükümlüdür..." ve 52'nci maddesinde ise; "Her öğrenci velisi yahut vasisi veya aile başkanı çocuğunun mecburi ilköğretim kurumuna muntazaman devamını sağlamakla ve özrü yüzünden okula gidemeyen çocuğun durumunu en geç üç gün içinde okul idaresine bildirmekle yükümlüdür. Mülki amirler, ilköğretim müfettişleri ve zabıta teşkilatı ilköğrenim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idarelerine yardımla ve her türlü tedbiri almakla vazifelidirler.",

İlgi (c) Kanununun 27'inci maddesinde; "İlköğretimini tamamlayan ve ortaöğretime girmeye hak kazanmış olan her öğrenci, ortaöğretime devam etmek ve ortaöğretim imkanlarından ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanmak hakkına sahiptir."

hükümleri yer almaktadır.

Çocuğun eğitim hakkını kullanması gelecek yaşamını şekillendirmesinde en önemli adımdır. Bu haktan mahrum kalan bir çocuğun kişisel, sosyal ve kültürel gelişimini istenilen düzeye ulaştırması beklenemez. Bu nedenledir ki, ilköğretim çağındaki çocukların okula devamları Anayasamız başta olmak üzere garanti altına alınmıştır.

İlgi (e) Kanun ile çocuğun eğitim, bakım, sağlık ve barınması konularında koruyucu ve destekleyici tedbirlerin alınması hükme bağlanmıştır. Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuğun öncelikle aileleri ile irtibata geçilerek kendilerinden beklenen uygun davranışı sergilemeleri istenmeli, uygun davranışı sergilemeyen ailelerle ilgili Çocuk Koruma Kanunu hükümlerine göre gereği yapılmalıdır.

Bu bağlamda Mülki Amirlerin ve Milli Eğitim Müdürlüklerinin ilköğretim ve ortaöğretim çağındaki çocukların okullaşmasıyla ilgili her türlü tedbirlerin alınmasını, öncelikle velileri ikna yoluna gitmelerini, yapılan tüm çalışmalara rağmen çocuğunu okula göndermemekte ısrar eden velilerle ilgili olarak 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Çocuk Koruma Kanunu hükümleri doğrultusunda gerekli işlemin yürütülmesini, eğitim alanında koruyucu ve destekleyici işlemlerin yapılmasını önemle rica ederim.

Nimet ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM:
A, B Planı